

Bryssel 13.3.2020
COM(2020) 112 final

ANNEXES 1 to 3

LIITTEET

asiakirjaan

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN
INVESTOINTIPANKILLE JA EURORYHMÄLLE**

Koordinoidut taloudelliset toimet covid-19-epidemian vaikutusten lieventämiseksi

LIITE 1 – KORONAVIRUSPANDEMIAN TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Euroopan komissio arvioi 13. helmikuuta 2020 julkaisemassaan talven talousennusteessa, että BKT:n kasvu jatkuu EU:ssa ja euroalueella vaimeana vuosina 2020 (1,4 %) ja 2021 (1,2 %). Tuolloin käytettävissä olleiden erittäin rajallisten tietojen takia ennusteeseen sisältyi pieni tilapäinen sokki, joka perustui olettamukseen siitä, että epidemia rajoittuisi Kiinaan ja olisi huipussaan vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä ja että sillä olisi näin ollen hyvin vähän maailmanlaajuisia heijastusvaikutuksia. Ennusteessa kuitenkin todettiin, että viruksen leviäminen aiheuttaa merkittävän heikkenemisriskin sekä maailmantaloudelle että Euroopan taloudelle.

Koronavirusepidemia (covid-19) on nyt muuttunut pandemiaksi, ja komission yksiköt ovat laatineet uudet arviot sen potentiaalisista taloudellisista vaikutuksista. Kyse on skenaariohahmotelmista, ei ennusteesta. Ne on laadittu päivitettyjen olettamusten ja mallintamistekniikoiden avulla. On tarpeen korostaa, että kriisin taloudellisten vaikutusten laajuuteen liittyy edelleen paljon epävarmuustekijöitä, sillä vaikutukset riippuvat muun muassa pandemian leviämisestä ja viranomaisen valmiudesta toimia nopeasti terveyteen kohdistuvien ja taloudellisten seurausten rajoittamiseksi.

Perusskenaario perustuu kahteen olettamukseen:

1) Koska kyseessä on pandemia, koronaviruksen kuolleisuus- ja sairastuvuusluvut Euroopassa ja muualla maailmassa ovat käytettävissä olevien tuoreimpien arvioiden perusteella oletettavasti samankaltaiset. Tämä on tärkeää: Vaikka koronavirus leviää eri tahtiin eri jäsenvaltioissa ja tilanne on tällä hetkellä pahin Italiassa, olettamuksena on, että koronavirus vaikuttaa ajan mittaan samassa määrin kaikkiin jäsenvaltioihin.

2) Jäsenvaltioiden tämänhetkinen epidemiologinen kehitys huomioon ottaen voidaan olettaa, että välttämättömillä rajoituksilla, jotka vaikuttavat työvoiman tarjontaan ja kysyntään erällä sektoreilla (esim. matkailu, vähittäiskauppa jne.), tulee olemaan suurempi vaikutus kuin Kiinassa havaittiin.

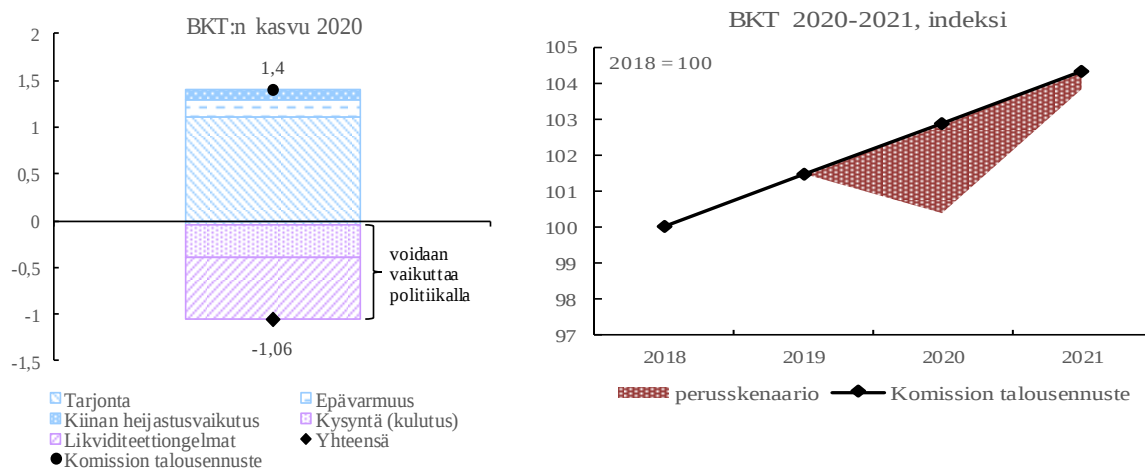
Analyysissa erotetaan toisistaan useita eri kanavia, joiden kautta koronavirusepidemia vaikuttaa Euroopan talouteen. Näihin kuuluvat i) Kiinan talouden taantumaa vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä seurannut sokki; ii) tarjontasokki, joka kohdistuu Euroopan talouteen ja maailmantalouteen toimitusketjuissa esiintyvien häiriöiden ja työntekijöiden poissaolojen seurauksena; iii) kysyntäsokki, joka kohdistuu Euroopan talouteen ja maailmantalouteen sen seurauksena, että kulutuskysyntä vähenee ja epävarmuus vaikuttaa kielteisesti investointisuunnitelmiin; iv) yritysten heikkenevän likviditeetin vaikutus.

Koronaviruskriisillä arvioidaan olevan erittäin laajoja haittavaikutuksia EU:n ja euroalueen talouteen. Eri kanavien kautta välittyvien suorien vaikutusten arvioidaan heikentävän reaalisen BKT:n kasvua 2,5 prosenttiyksikköä vuonna 2020 verrattuna tilanteeseen ilman pandemiaa. Koska reaalisen BKT:n kasvun ennustettiin olevan EU:ssa 1,4 prosenttia vuonna 2020, tämä merkitsee, että kasvuvauhti saattaa vuonna 2020 hidastua hieman yli -1 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Kasvun odotetaan elpyvän vuonna 2021 huomattavasti, ei kuitenkaan täysin alkuperäiselle tasolle.

Eräitä suoria vaikutuksia voidaan kuitenkin tasoittaa vuonna 2020 toteuttamalla ajantasaisia ja tuloksellisia politiikkatoimia, joilla voitaisiin lieventää kielteistä vaikutusta reaaliseen BKT:hen. EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot ottavat parhaillaan käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään lieventämään kriisin taloudellisia vaikutuksia. Toimenpiteillä ei kyetä suojaamaan EU:ta Kiinasta tulevilta kriisin kielteisiltä vaikutuksilta, ja niiden työvoiman tarjontapuolen sokilta suojaava vaikutus on hyvin pieni tai jopa olematon. Niillä voi kuitenkin olla tärkeä rooli kulutuskysynnän vähenemisen ja yritysten likviditeettiongelmien aiheuttamien kielteisten vaikutusten tasoittajina. Mainitut kanavat muodostavat yhdessä hieman yli puolet arvioidusta potentiaalisesta vaikutuksesta kasvuun, joten käytettävissä on tuntuvasti liikkumavaraa taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi. Perusskenaarion mukaan reaalisen BKT:n kasvu jää koronavirusepidemian takia vuonna 2020 nolleen tai painuu jopa huomattavasti sen alapuolelle. EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden koordinoituilla taloudellisilla toimilla on keskeinen merkitys taloudellisten seurausten lieventämisessä.

Ei myöskään voida sulkea pois epäsuotuisampia skenaarioita, jotka liittyvät pandemian syvempiin vaikutuksiin.

Kuvio 1. Koronaviruspandemian arvioidut vaikutukset EU:n talouteen: skenaario vuonna 2020

Lähde: Komissio

LIITE 2 – LÄÄKINNÄLLISIIN TUOTTEISIIN JA LAITTEISIIN SEKÄ HENKILÖNSUOJAIMIIN LIITTYVÄT KANSALLISET TOIMET

1. TAUSTA JA YHTEISEN LÄHESTYMISTAVAN TARVE

Koronaviruskriisi on ennennäkemätön terveysuhka. Kyse on vakavasta maailmanlaajuisesta uhasta, joka vaikuttaa erittäin vahvasti Eurooppaan.

EU:n jäsenvaltiot ovat ensisijaisesti vastuussa asianmukaisten terveystoimenpiteiden toteuttamisesta tämän kriisin yhteydessä. On keskeisen tärkeää, että kaikkien kansallisten toimenpiteiden ensisijaisena tavoitteena on terveyden ja ihmishenkien suojelu EU:n sääntöjä noudattaen. Sisämarkkinasäännöt tukevat tältä osin jäsenvaltioita varmistamalla tehokkuuden, synergian ja eurooppalaisen yhteisvastuullisuuden.

Lääkinnällisten laitteiden ja henkilönsuojainten sisämarkkinat ovat erittäin pitkälle yhdentyneet, samoin niiden arvoketjut ja jakeluverkot. Olennaisten tärkeitä tuotteita ovat muun muassa suojalasit, hengityssuojaimet, hansikkaat ja leikkaussalivaatetus.¹ Kriittisen tärkeiden tuotteiden tarjonnan kokonaismarkkinoiden hyvä organisointi on ainoa keino varmistaa, että tuotteita on niillä, jotka niitä tarvitsevat eniten: kansanterveysjärjestelmät ja erityisesti terveydenhuollon ammattilaiset, kentällä toimivat interventioiryhmät ja potilaat.

Tätä varten tarvitaan EU:n tason toimia. Kaikki EU:n valtion- tai hallitusten päämiehet ovat sitoutuneet tähän ja antaneet 10. maaliskuuta 2020 järjestetyn videokonferenssin jälkeen laadituissa Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmissä Euroopan komission tehtäväksi keskittää tarveanalyysi ja laatia aloitteita puutteiden ehkäisemiseksi. On varmistettava, että sisämarkkinat toimivat asianmukaisesti ja että vältetään aiheettomat esteet erityisesti hengityssuojainten ja hengityslaitteiden osalta.

Tämän periaatteen mukaisesti komissio on jo järjestänyt henkilönsuojaimia koskevan yhteishankintamenettelyn 20 jäsenvaltion kanssa 28. helmikuuta 2020 käynnistetyn yhteishankintasopimuksen mukaisesti. Riippuen tuotteiden saatavuudesta markkinoilla sekä jäsenvaltioiden raportoimista tarpeista komissio voi käynnistää lisää yhteishankintamenettelyjä.

Toiseksi komissio on yhdessä jäsenvaltioiden ja Euroopan lääkeviraston kanssa perustanut ohjausryhmän seuraamaan koronavirusepidemian mahdollisesti aiheuttamaa lääkepulaa. Lisäksi komissio seuraa tilannetta lääkinnällisten laitteiden koordinoitiryhmän ja sen alaryhmien puitteissa. Tämä koskee esimerkiksi erilaisten diagnostisten laitteiden saatavuutta ja toimintaa sekä yhteistyötä diagnostisia testejä koskevien kansallisten lähestymistapojen yhdenmukaistamiseksi. Komissio on myös yhteydessä tärkeimpiin valmistajia edustaviin järjestöihin, muihin talouden toimijoihin, potilasjärjestöihin, laitteiden käyttäjiä edustaviin järjestöihin ja muihin vastaaviin tahoihin.

Kolmanneksi komissio analysoi tarpeita ja tarvittavaa tuotantokapasiteettia Euroopassa varmistaa, että henkilönsuojaimia ja lääkkeitä on saatavilla siellä, missä niitä tarvitaan eniten. Komissio tukee toimialan pyrkimyksiä vastata tähän poikkeukselliseen tilanteeseen.

Neljänneksi saattaa olla tarpeen toteuttaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että niukkuuden olosuhteissa lääkinnällisiä laitteita ja henkilönsuojaimia varataan markkinoilla ja ohjataan ne eniten tarvitseville. Tätä varten saatetaan tarvita kansallisia toimenpiteitä. Kaikista suunnitteilla olevista kansallisista toimenpiteistä lääkinnällisten laitteiden ja henkilönsuojainten saannin rajoittamiseksi on ilmoitettava komissiolle, joka puolestaan ilmoittaa asiasta muille jäsenvaltioille huomautusten esittämistä varten. Komissio perustaa toimien koordinoitua varten yhteisen työryhmän. Lisäksi komissio jatkaa kaikkea tarvittavaa koordinoitua helpottaakseen tietojenvaihtoa, määrittääkseen

¹ Terveydenhuollon ammattilaiset tarvitsevat kaikkia näitä välineitä koronavirukselta suojautumisen lisäksi useilla muilla lääketieteellisen hoidon osa-alueilla (hätätapaukset, krooniset sairaudet, tartuntataudit, syöpätaudit, kirurgiset toimenpiteet, potilashoito jne.). Lisäksi niitä tarvitsevat työntekijät useilla elinkeinoaloilla (esim. ympäristönsuojelu, jätehuolto, kemialliset ja biologiset prosessit jne.).

tarvittavat synergiat ja edistääkseen kansallisten toimenpiteiden tuloksellista ja johdonmukaista täytäntöönpanoa. Mahdolliset kansalliset rajoittavat toimenpiteet eivät saa estää tai pidättää jäsenvaltioiden alueelle sijoittautuneita yrityksiä osallistumasta yhteisiin hankintamenettelyihin EU:n tasolla.

Eräät jäsenvaltiot ovat jo hyväksyneet tai valmistelevat parhaillaan kansallisia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat keskeisen tärkeiden tuotteiden saatavuuteen. Jos toimenpiteitä ei suunnitella hyvin, ne saattavat lieventämisen sijaan pahentaa ongelmia erityisesti, jos niissä keskitytään rajoittamaan tuotteiden rajatylittäviä toimituksia eikä ohjata tuotteita niitä eniten tarvitseville sekä jäsenvaltion sisällä että muualla Euroopassa. Samalla on pyrittävä välttämään turhaa varastointia, paniikkihankintoja ja tuhlaamista muihin kuin ensisijaisiin käyttökohteisiin tai jopa haitallisiin tarkoituksiin asianomaisessa jäsenvaltiossa. Tällaiset kielteiset vaikutukset ovat todennäköisesti vielä voimakkaammat silloin kun rajoitteita määräävät sellaiset jäsenvaltiot, joilla on johtava tai keskeinen markkina-asema henkilönsuojainten ja lääkinnällisten laitteiden tuotannossa, tuonnissa ja jakelussa. Jäsenvaltioiden viimeaikaiset päätökset viennin kieltämisestä tai voimakkaasta rajoittamisesta – erään päätöksen kohteena oli peräti 1 324 tuotetta, mukaan lukien parasetamolivalmisteet ja lääkinnälliset laitteet – pahentavat osaltaan riskiä, että niistä tulee pula muissa jäsenvaltioissa ja vaarantavat siten Euroopassa asuvien ihmisten terveyden. Sen takia niihin olisi puututtava kiireesti.

Komissio muistuttaa jäljempänä asiaa koskevista säännöksistä ja yhteisistä tavoitteista, joita on noudatettava kaikkien kansallisten toimenpiteiden osalta, jotta toimenpiteet olisivat laillisia ja ennen kaikkea tukisivat kaikkien jäsenvaltioiden pyrkimyksiä lieventää koronaviruskriisin riskejä ja vaikutuksia.

2. RAJOITTAVIA KANSALLISIA TOIMENPITEITÄ KOSKEVA SÄÄNTELYKEHYS

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 35 artiklassa kielletään jäsenvaltioiden asettamat viennin rajoitukset. Jäsenvaltiot voivat SEUT-sopimuksen 36 artiklan nojalla toteuttaa toimenpiteitä, jotka ovat perusteltuja ”ihmisten [...] terveyden ja elämän suojelemiseksi”. Tällaisten yksittäisten toimenpiteiden on oltava suhteellisuusperiaatteen mukaisia eli asianmukaisia, tarpeen ja oikeasuhteisia tämän tavoitteen saavuttamiseksi, jotta voidaan varmistaa, että tuotteita on riittävästi tarjolla niitä eniten tarvitseville henkilöille, samalla kun ehkäistään pula elintärkeiksi katsotuista tuotteista tai tällaisen pulan paheneminen kaikkialla EU:ssa. Elintärkeitä tuotteita ovat muun muassa henkilönsuojaimet sekä lääkinnälliset laitteet ja tuotteet. Tämä tarkoittaa erityisesti, että

1. pelkkä vientikielto ei yksin täytä oikeasuhteisuutta koskevaa oikeudellista vaatimusta. Tällainen toimenpide ei itsessään takaa sitä, että tuotteet päätyvät niitä eniten tarvitseville henkilöille. Sen takia ne eivät sovellu Euroopassa asuvien ihmisten terveyden suojelemista koskevan tavoitteen saavuttamiseen. Esimerkiksi vientikielto ei estä sellaisia henkilöitä varastoimasta tai hankkimasta tuotteita, joilla ei ole todellista objektiivista tarvetta, eikä varmista olennaisen tärkeiden tuotteiden kanavoimista sinne, missä niitä tarvitaan eniten, eli tartunnan saaneille henkilöille tai terveydenhuollon laitoksille ja henkilöstölle;
2. toimenpiteet, joille ei ole selkeästi määritelty vain puhtaasti todellisia tarpeita vastaavaa soveltamisalaa, joilla on vankat perustelut ja/tai joiden kesto on rajattu, saattavat pahentaa tarjonnan vähyyden riskiä ja ovat sen takia erittäin todennäköisesti suhteettomia;
3. toimenpiteet, joilla säännellään asianomaisia markkinoita riittävillä mekanismeilla olennaisen tärkeiden tuotteiden ohjaamiseksi sinne, missä niitä tarvitaan eniten sekä jäsenvaltioiden sisällä että hyväksytyille ostajille muissa jäsenvaltioissa, voivat osaltaan edistää yleisesti koordinoitua eurooppalaista lähestymistapaa ihmishenkien pelastamiseksi;
4. hintasääntely saattaa auttaa estämään hintojen jyrkkää nousua ja hinnoittelun väärinkäytöksiä edellyttäen, että sääntöjä sovelletaan yhtäläisesti kaikkiin asianomaisiin elinkeinonharjoittajiin ilman kansallisuuteen tai sijoittautumiseen perustuvaa syrjintää ja että niiden lisäksi sovelletaan muita soveltuvia toimenpiteitä toimitusten kanavoimiseksi tuotteita eniten tarvitseville.

LIITE 3 – VALTIONTUKI

Tuki yrityksille, joilla on akuutteja likviditeettitarpeita ja/tai jotka ovat konkurssin partaalla koronavirusepidemian takia

EU:n valtiontukisääntöjen mukaan (SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaan perustuvat komission pelastamis- ja rakenneuudistussuuntaviivat) jäsenvaltiot voivat myöntää kiireellistä ja tilapäistä tukea lainatakauksina tai lainoina kaikentyyppisille vaikeuksissa oleville yrityksille. Tällainen tuki kattaisi yritysten odotettavissa olevat toimintatarpeet kuuden kuukauden ajan.

Lisäksi yritykset, jotka eivät (vielä) ole vaikeuksissa, voivat myös saada tukea, jos niillä on kiireellisiä likviditeettitarpeita, jotka johtuvat koronavirusepidemian kaltaisista poikkeuksellisista ja odottamattomista olosuhteista. Edellytyksenä on, että ne täyttävät asiaankuuluvat ehdot, jotka koskevat erityisesti tuensaajalta valtiontakauksesta tai lainasta perittävän korvauksen tasoa.

Yritykset, jotka ovat jo saaneet tällaista tukea viimeisten kymmenen vuoden aikana, eivät yleisesti ottaen olisi oikeutettuja lisätukeen. Näin pyritään varmistamaan, ettei taloudellisesti kannattamattomia yrityksiä pidetä keinotekoisesti toiminnassa markkinoilla (tuen ainutkertaisuuden periaate). Komissio on kuitenkin **valmis** hyväksymään tästä säännöstä poikkeuksia, kun on kyse poikkeuksellisista ja odottamattomista olosuhteista, kuten koronavirusepidemia, kunhan asiasta on annettu erillinen ilmoitus.

Lisäksi jäsenvaltiot voivat pelastamis- ja rakenneuudistussuuntaviivojen mukaisesti ottaa käyttöön erityisiä tukijärjestelmiä pk-yrityksiä ja pienehköjä valtionyrityksiä varten muun muassa niiden akuuttien likviditeettitarpeiden kattamiseksi enintään 18 kuukauden ajan. Esimerkiksi helmikuussa 2019 komissio hyväksyi Irlannin² esittämän 400 miljoonan euron tukijärjestelmän, jolla katetaan pk-yritysten akuutteja likviditeetti-, pelastamis- ja rakenneuudistustarpeita brexitiin valmistautumiseksi. Irlannin viranomaiset ovat nyt muuttaneet toimenpiteen tarkoitusta auttaakseen yrityksiä selviämään koronavirusepidemiasta. Vastaavia tukijärjestelmiä on jo käytössä myös muissa jäsenvaltioissa, kuten Puolassa, Ranskassa, Saksassa, Sloveniassa ja Suomessa, sekä eräillä alueilla Belgiassa, Espanjassa ja Itävallassa. Komissio on valmis auttamaan muita jäsenvaltioita ottamaan tarvittaessa nopeasti käyttöön vastaavia järjestelmiä. Jos jäsenvaltiot haluavat kasvattaa hyväksytyjen tukijärjestelmien talousarvioita koronavirusepidemian takia, komissiolle ei tarvitse tehdä ilmoitusta silloin, kun määrärahat kasvavat vähemmän kuin 20 prosenttia. Jäsenvaltiot voivat siis tehdä lisäyksen suoraan ilman komission osallistumista. Jos määrärahoja on tarkoitus kasvattaa enemmän kuin 20 prosenttia, ilmoitukset voidaan käsitellä yksinkertaistettua arviointimenettelyä noudattaen.

Tuki yrityksille koronavirusepidemian aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan komissio voi hyväksyä jäsenvaltioiden myöntämän valtiontuen, jonka tarkoituksena on korvata luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien suoraan aiheuttama vahinko.

Tapahtuma voidaan luokitella poikkeukselliseksi silloin, kun se on i) odottamaton tai vaikeasti ennakoitavissa; ii) laajuudeltaan / taloudelliselta vaikutukseltaan huomattava; ja iii) erikoislaatuinen eli poikkeaa selvästi markkinoiden tavanomaisista toimintaolosuhteista. Komissio katsoo, että koronavirusepidemia voidaan luokitella tällaiseksi poikkeukselliseksi tapahtumaksi EU:ssa.

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaiset toimenpiteet voidaan kohdentaa tukemaan tiettyjä aloja tukijärjestelmien muodossa tai yksittäisiä yrityksiä. Tämä voi näin ollen tarjota jäsenvaltioille hyvän mahdollisuuden suunnitella tukijärjestelmiä kaikentyyppisille yrityksille aloilla, joilla kriisin vaikutukset ovat erityisen suuret (esim. mailu, matkailu ja majoitusala), tai myöntää yksilöllistä tukea tietyille yrityksille.

² SA.53350 (2019/N) – Irlanti – Pelastamis- ja rakenneuudistustukijärjestelmän talousarvion lisäys (SA.49040 sellaisena kuin se on muutettuna toimenpiteellä SA.50651 väliaikaisen rakenneuudistustuen kattamiseksi).

Jäsenvaltiot voivat hyödyntää aiempia kokemuksia ja tapauskäytäntöä tällaisten järjestelmien suunnittelussa. Esimerkiksi syyskuun 11. päivän terrori-iskujen yhteydessä komissio hyväksyi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohtaan perustuvia Ranskan ja Saksan tukijärjestelmiä, joilla katettiin lentoyhtiöille 11.–14. syyskuuta 2001 aiheutuneita liiketoiminnan tappioita, jotka liittyivät ilmatilan sulkemiseen terrori-iskujen seurauksena.³ Myös Islannin tulivuorenpurkauksen ja tuhkapilven vuoksi huhtikuussa 2010 komissio hyväksyi Slovenian tukijärjestelmän, jolla katettiin 60 prosenttia lentoyhtiöiden ja lentoasemien taloudellisista tappioista (joita ei olisi ollut ilman katastrofia) katastrofin jälkeisenä aikana siihen saakka, että yritykset kykenivät jälleen toimimaan normaalisti.⁴

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla jäsenvaltiot voivat myös maksaa korvauksia esimerkiksi konserttien, festivaalien, urheilu- ja kulttuuritapahtumien ja messujen järjestäjille, jos tapahtumat peruutetaan suoraan jäsenvaltion alueella esiintyvien poikkeuksellisten olosuhteiden seurauksena. Komissio vastaanotti 10. maaliskuuta 2020 Tanskan ilmoituksen (ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa koronavirusepidemiaan liittyvä valtiontuki-ilmoitus) järjestelmästä, jonka puitteissa maksetaan korvauksia koronavirusepidemian takia peruutettujen yli 1 000 osanottajaa käsittävien tapahtumien järjestäjille. Komissio teki päätöksen tämän toimenpiteen hyväksymisestä vuorokauden kuluessa Tanskan ilmoituksen vastaanottamisesta. Se on valmis antamaan tähän toimintamalliin perustuvaa apua myös muille jäsenvaltioille, jotka haluavat ottaa käyttöön vastaavia toimenpiteitä.

Kun on kyse SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla toteutettavista toimenpiteistä, niissä on oltava suora syy-yhteys myönnettävän tuen ja kullekin tuensaajalle poikkeuksellisesta tapahtumasta aiheutuneen vahingon välillä, ja tuki on rajoitettava vahingon korvaamisen kannalta välttämättömään määrään. Komissio on tässä yhteydessä valmis tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa toimivien ratkaisujen löytämiseksi. Niihin voi kuulua esimerkiksi likiarvojen käyttö taloudellisten tappioiden määrittämiseksi EU:n sääntöjen mukaisesti.

³ SA 269/2002 – Saksa – Ilmatilan sulkemisesta 11.–14. syyskuuta 2001 aiheutuneiden välittömien vahinkojen korvaaminen; SA 309/2002 – Ranska – Ilmailun turvaaminen – Kustannusten korvaaminen 11. syyskuuta 2001 tapahtuneiden terrori-iskujen seurauksena.

⁴ SA.32163 – Slovenia – Islannin tulivuorenpurkauksen ja pölypilven vuoksi huhtikuussa 2010 lentoyhtiöille ja lentoasemille aiheutuneiden vahinkojen seurausten korjaaminen.